

Garderobe van een Marker vrouw aangekocht

Het Zuiderzeemuseum heeft een unieke aankoop gedaan die de afgelopen jaren zorgvuldig is voorbereid. Het gaat om een groot deel van de garderobe van één Marker vrouw. Nu beschikt het museum over alle variaties van een Marker vrouwenkostuum die door één persoon gedragen werden. Tot nog toe waren er alleen 'losse' kledingstukken uit deze dracht in de collectie. De nieuwe aanwinst is in overleg met de laatste draagster van de kleding samengesteld.

Het komt nooit voor dat een garderobe in zijn totaliteit te koop wordt aangeboden. Doorgaans komen er slechts 'losse onderdelen' op de markt. Daardoor heeft het museum wel allerlei Marker kledingstukken in de collectie, maar die dateren uit verschillende perioden, zijn gedragen door verschillende personen, waren bedoeld voor verschillende gelegenheden en hebben verschillende maten. Zo ontbreekt de context van deze kledingstukken. Het zijn op zichzelf staande museale objecten geworden die moeilijk onderling te combineren zijn.

Oranje-pak

De nu aangekochte garderobe is van mevrouw Zeeman-Visser geweest. Zij is geboren in 1940 en droeg tot in de jaren 80 dagelijks de Marker klederdracht. Nu heeft ze alleen nog op speciale dagen Marker kleren aan; op koninginnedag een oranje uitvoering. De meeste kledingstukken heeft zij samen met haar moeder gemaakt; sommige onderdelen kreeg ze bij bepaalde gelegenheden. Samen met mevrouw Zeeman heeft het museum nu een selectie gemaakt uit die kleding: voor elke gelegenheid een kostuum. Doublures in de garderobe zijn niet aangekocht; evenmin het oranje-pak. Dat komt op den duur naar het Zuiderzeemuseum, als mevrouw Zeeman zich te oud voelt om het nog te dragen. Dit jaar trekt ze het op 30 april weer aan.

Overigens documenteert het museum ook alle kledingstukken die in het bezit blijven van mevrouw Zeeman. Zo wordt inzicht verkregen in de garderobe van een Marker vrouw in de tweede helft van de 20ste eeuw.

Nette goed

Bij het samenstellen van de diverse kostuums vertelde Geertje Zeeman ook allerlei verhalen over de manier waarop zij zich kleeedde en over handigheidjes die in geen enkel klederdrachtboek zijn terug te vinden.

Ze werkte bij Sijtje Boes, zowel in de huishouding als in de souvenirwinkel. Op weg naar haar werk droeg ze dan haar nette daagse kleding. In het werk droeg ze werkkleding, die ze na de arbeid bij Sijtje achterliet. Maar als in het seizoen de toeristen later op de dag in de winkel kwamen, trok ze haar nette goed weer aan.

In het werk droeg ze een ongebordeurd rijglijf, een lijffe met baleinen. Daaromheen werd nog een doek gespeld tegen het vuil. Dit is een nieuw gegeven; in geen enkel klederdrachtboek wordt melding gemaakt van deze kledingwijze. Het geborduurde rijglijf had ze aan in de winkel, maar ze beschermde dit weer met een oude borstlap of een oude baaf om te voorkomen dat het borduursel vies werd. Mevrouw Zeeman liet ook zien hoe inventief haar moeder met textiel omging. Zij had niet veel geld, maar was zeer handig met naald en draad. Van haar schoonmoeder, die het breder had, kreeg ze kostbaarder spullen, zoals de antieke stoffen en kledingstukken waar de vrouwen op Marken grote waarde aan hechten.

Ook vertelde mevrouw Zeeman wanneer en ter gelegenheid waarvan bepaalde kledingstukken zijn gemaakt, wat het eerste zelfgeborduurde rijglijf was, hoe ze kledingstukken aan een veranderend postuur aanpaste door er op een slimme manier een stuk tussen te zetten, zo dat het niemand opviel.

Met deze aankoop heeft het museum niet louter een grote stapel textiel gekocht, maar een verzameling kledingstukken die het verhaal van het dagelijks leven op Marken completeren.

Adriana Brunsting